

Nämndinitiativ

Tillgängliggörande av nämndshandlingar i digitalt format

Malmö kommun tillhandahåller en tjänst¹ där allmänheten effektivt kan ta del av protokoll från tidigare nämndsammanträden, i den del det är uteslutet att handlingarna kan vara föremål för sekretess. Denna tjänst är tillgänglig som webbplats², mobil app³, eller skrivbordsprogram⁴.

Denna tjänst är i egenskap av webbplats eller mobil applikation⁵ som tillhandahålls av det allmänna föremålet för vissa tillgänglighetskrav. Slarvigt uttryckt måste en sida/app som en kommun driver vara tillgänglig även för personer som t.ex är blinda och använder en skärmläsare.

Detta medför vissa krav på offentliga webbplatser och appar. I praktiken måste innehållet anpassas för detta, så att t.ex en skärmläsare kan navigera i dokumentet och förstå hur det är upplagt, så att det inte bara presenteras för läsaren som en enda stor kökkenmödding.

För nya protokoll är detta löst. Protokollet för det här sammanträdet är till exempel redan tillgänglighetsanpassat. Däremot finns det även äldre protokoll. De uppfyller inte kraven och får således inte publiceras.

Malmö kommun valde att lösa detta genom att i november 2023, utan att underrätta förtroendevalda, »plocka bort» alla protokoll publicerade innan hösten 2022.

När handlingar försvinner inskränks allmänhetens reella möjlighet till insyn. Det blir till exempel svårare att ta del av ofördelaktiga granskningsrapporter av projekt som fortsätter än idag, och som beskriver problem som också kvarstår än idag.

I såväl intern kommunikation som kommunikation till allmänheten påstods det att detta inte skulle leda till några begränsningar i tillgängligheten, då det fortfarande går att begära ut dessa dokument i egenskap av allmänna handlingar. Att begränsa tillgången till tryckfrihetsförordningens minimikrav (dokument på papper, läs på plats eller betala för att få dem utskrivna) utgör däremot i praktiken en avsevärd begränsning. Det finns en kostnad för att läsa, antingen i tid eller i pengar. Det går inte längre lika fort. Möjligheten till bearbetning är avsevärt försämrad; det går till exempel inte att söka i en lunta papper. Konverteringen från papper till digitalt format medför i sig också en viss informationsförlust; någon som läser det här nämndinitiativet på papper kan till exempel inte klicka på länken i fotnot 2.

Den 24 september 2025 lämnade en förtroendevald i nämnden in en begäran om att ta del av de handlingarna som kommunen hade tagit bort, i precis samma format som de hade varit offentligt tillgängliga i flera år. Denna begäran avslogs den 22 april 2026, med motiveringen att en tillfällig tillgång att *läsa* dokumenten, på en (av kommunen) »betrodd» enhet (en domänhanterad iPad eller

---

¹ Medborgarportalen

² motenmedborgarportal.malmo.se

³ MeetingsPlus

⁴ Det vill säga, en »vanlig» dator med mus och tangentbord

⁵ Ditto.

»Malmö stad-dator») utan möjlighet att spara mer än enstaka dokument, var ett lämpligt substitut. Det är gåtfullt vilka legitima anledningar kommunen kan ha för att kräva att medborgare ska ta del av handlingar endast på särskilda *betrodda* enheter, och oklart i vilken utsträckning medborgare som inte är politiker skulle beredas ens en sådan tillgång. Rätten att göra kopior av handlingar är skyddad av tryckfrihetsförordningen. Det angavs även att det var »tekniskt omöjligt»⁶ att lämna ut dokumenten i digitalt format. Denna angivelse lider av vissa brister i fråga om sin tekniska precision.

Att visa ett digitalt dokument kräver att en kopia överförs till läsarens enhet. Att förhindra läsaren från att behålla kopian kräver alltså aktiva åtgärder (t.ex att kryptera den eller annars göra den otillgänglig). Och eftersom dokumenten kan visas digitalt måste de rimligen finnas i digital form någonstans.

Kommunens agerande är naturligtvis fullständigt juridiskt korrekt. Det är också fullständigt omoraliskt. En lag som syftade till att öka tillgängligheten fick till konsekvens att information blev mindre tillgänglig. Det är svårt att se hur blinda på något sätt gynnas av detta. Det är egentligen svårt att se hur någon alls gynnas.

Kommunen borde, istället för att lägga sin energi på att leta efter konstiga kryphål, respektera grundlagarnas anda. Kommunen har av någon anledning valt att kryptera allmänna handlingar och att kräva att de endast får läsas på speciellt anordnade enheter med fungerande kopieringsskydd som ett led i att bereda »tillgång». Detta kan inte försvaras. Vi hoppas att våra kollegor i nämnden instämmer i denna bedömning, oavsett partifärg.

Vi föreslår därför att Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar:

att nämnden uppdrar åt förvaltningen att göra protokoll, kallelser, och tillhörande bilagor för sammanträden även före denna mandatperiod tillgängliga för allmänheten i digital (kopierbar) form i samma eller större utsträckning som de under oktober 2023 i sådan form var tillgängliga för allmänheten, till exempel genom att tillhandahålla ett interaktivt system som inte enligt definitionen i 2 § Myndigheten för digital förvaltnings föreskrifter om tillgänglighet till digital offentlig service utgör en webbplats eller en mobil applikation, eller genom att upprätta rutiner för storskaligt utlämnande av handlingar i digitalt arkivformat.

Malmö 2026-06-18

Jacqueline Maly (SD)

Mia Lindqvist (SD)

Med instämmande av

Elliot Bräck (SD)

Anna Shamina (SD)

---

⁶ »Beslut angående begäran om allmän handling», 26 april 2026